

**Løsningsforslag til sluttprøve i fag
A3494
Prosessregulering
mandag 13. desember 2004
kl. 9-12**

January 5, 2005

Oppgave 1 (40%): Frekvensplananalyse

a) Sløyfettransferfunksjonen er gitt ved:

$$h_0(s) = h_c(s)h_p(s) \quad (1)$$

b) Velger vi

$$T_i = T_1 \quad (2)$$

får vi

$$h_0(s) = h_c(s)h_p(s) = K_p \frac{1 + T_i s}{T_i s} k \frac{e^{-\tau s}}{(1 + T_1 s)(1 + T_2 s)} = k_0 \frac{e^{-\tau s}}{s(1 + T_2 s)} \quad (3)$$

der

$$k_0 = \frac{K_p k}{T_1} \quad (4)$$

c) Frekvensresponsen til sløyfettransferfunksjonen kan skrives slik

$$h_0(j\omega) = k_0 \frac{e^{-j\tau\omega}}{j\omega(1 + jT_2\omega)} = |h_0(j\omega)| e^{j\angle h_0(j\omega)} \quad (5)$$

der amplitudeforholdet er gitt ved

$$|h_0(j\omega)| = \frac{k_0}{\omega \sqrt{1 + (T_2\omega)^2}} \quad (6)$$

og fasevinkelen er gitt ved

$$\angle h_0(j\omega) = -\tau\omega - \frac{\pi}{2} - \arctan(T_2\omega) \quad (7)$$

d) Fasekryssfrekvensen, ω_{180} , er den frekvens som gir en fasevinkel lik $-\pi$. Vi må løse ligningen

$$\angle h_0(j\omega) = -\tau\omega - \frac{\pi}{2} - \arctan(T_2\omega) = -\pi \quad (8)$$

med hensyn på ω . Denne ligningen er ulineær i ω . Vi kan for eksempel lage følgende fiks-punkt iterasjonsligning

$$\omega^{i+1} = \frac{1}{\tau} \left(\frac{\pi}{2} - \arctan(T_2\omega^i) \right) \quad (9)$$

En startverdi $\omega^1 = 1$ gir etter noen iterasjoner

$$\omega_{180} \approx 0.6323 \quad (10)$$

- e) Vi kan finne den K_p som gir en forsterkningsmargin, $GM = 2$ ut i fra definisjonen

$$GM = \frac{1}{|h_0(j\omega_{180})|}. \quad (11)$$

For enkelthetsskyld definerer vi

$$|h_0(j\omega_{180})| = K_p |\tilde{h}_0(j\omega_{180})| \quad (12)$$

der

$$|\tilde{h}_0(j\omega_{180})| = \frac{k}{T_1\omega_{180}\sqrt{1 + (T_2\omega_{180})^2}} \quad (13)$$

Dette gir en proporsjonalforsterkning

$$K_p = \frac{1}{2|\tilde{h}_0(j\omega_{180})|} \approx 0.6631 \quad (14)$$

- f) Vi finner fasemarginen, PM , til det tilbakekoblede systemet fra definisjonen

$$PM = \angle h_0(j\omega_c) + \pi \quad (15)$$

der forsterkningskryssfrekvensen, ω_c , finnes i fra definisjonen

$$|h_0(j\omega_c)| = 1 \quad (16)$$

Fra denne definisjonen kan vi lage følgende fikspunktiterasjonsskjema for ω_c .

$$\omega^{i+1} = \frac{k_0}{\sqrt{1 + (T_2\omega^i)^2}} \quad (17)$$

Noen iterasjoner gir

$$\omega_c = 0.3272 \quad (18)$$

Fasemarginen blir da

$$PM = -\tau\omega_c - \frac{\pi}{2} - \arctan(T_2\omega_c) + \pi = 0.7572 = 43.2^\circ \quad (19)$$

Oppgave 2 (30%): Diverse sprsml

- a) Se kap 10.2 og figur 10.1 i kompendiet.
- b) Se kap. 11.2 i kompendiet.
- c) En kontinuerlig tilstandsrommodell for PI regulatoren kan f.eks være

$$\dot{z} = \frac{K_p}{T_i} e \quad (20)$$

$$u = K_p e + z \quad (21)$$

Diskretiserer vi denne med Trapezmetoden får vi

$$\frac{z_{k+1} - z_k}{\Delta t} = \frac{K_p}{T_i} \left(\frac{1}{2} e_{k+1} + \frac{1}{2} e_k \right) \quad (22)$$

$$u_k = K_p e_k + z_k \quad (23)$$

En beskrivelse av PI regulatoren på endringsform får vi ved å utvikle

$$\begin{aligned} u_k - u_{k-1} &= K_p e_k + z_k - (K_p e_{k-1} + z_{k-1}) \\ &= K_p e_k - K_p e_{k-1} + (z_k - z_{k-1}) \end{aligned} \quad (24)$$

Fra (22) får vi at

$$z_k - z_{k-1} = \frac{\Delta t K_p}{2T_i} (e_{k-1} + e_k) \quad (25)$$

innsetter vi dette i (24) får vi

$$u_k = u_{k-1} = g_0 e_k + g_1 e_{k-1} \quad (26)$$

der

$$g_0 = K_p \left(1 + \frac{\Delta t}{2T_i} \right), \quad g_1 = -K_p \left(1 - \frac{\Delta t}{2T_i} \right) \quad (27)$$